

Teza: odroczenie rozprawy

Jeżeli obwiniony we wniosku nie wniósł o odroczenie rozprawy lub jej przerwanie, a jedynie usprawiedliwił swoją nieobecność, wniosek ten nie mógł doprowadzić do odroczenia rozprawy, albowiem takie żądanie nie zostało przez obwinionego wyrażone.

WO-160/17

ORZECZENIE

z dnia 21 lutego 2018 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w składzie:

Przewodniczący: SWSD Dariusz Drozdowski

Sędziowie: SWSD Arkadiusz Sawala

SWSD Karolina Szał /sprawozdawca/

Protokolant: Aneta Stefańska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego radcy prawnego B. B.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 lutego 2018 r. sprawy radcy prawnego Z. K.

obwinionego o czyn z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 06.07.1982 o radcach prawnych w związku z art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

z powodu odwołania obwinionego Z. K. od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach z dnia 19 września 2017 r., w sprawie o sygn. akt D 20/X/17

orzeka:

I zmienić zaskarżone orzeczenie w części co do kary i wymierzyć obwinionemu karę nagany oraz karę zakazu wykonywania patronatu na okres 2 lat;

II. w pozostałym zakresie utrzymać w mocy zaskarżone orzeczenie;

III. obciążyć obwinionego kosztami postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w kwocie 1200,00 zł (słownie: jeden tysiąc dwieście złotych) złotych, płatne na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych.

UZASADNIENIE

Radca Prawny Z. K. został obwiniony o to że:

1. w miesiącach od lutego do marca 2016 r. nie dochował należytej staranności przy wykonywaniu czynności zawodowych w sprawie toczącej się przed (...)poprzez nieuzupełnienie w terminie opłaty sądowej od środka zaskarżenia, w wysokości 10,00 PLN, co doprowadziło do odrzucenia apelacji sporządzonej przez ww. radcę prawnego, czym dopuścił się czynu opisanego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 06.07.1982 o radcach prawnych w związku z art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach orzeczeniem z dnia 19 września 2017 r. sygn. akt D 20/X/2017, obwinionego radcę prawnego Z. K.:

1. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu czynu, polegającego na tym, że w miesiącach od lutego do marca 2016 r. nie dochował należytej staranności przy wykonywaniu czynności zawodowych w sprawie toczącej się przed Sądem

(...)w C. (...), poprzez nieuzupełnienie w terminie opłaty sądowej od środka zaskarżenia, w wysokości 10,00 PLN, co doprowadziło do odrzucenia apelacji sporządzonej przez ww. radcę prawnego, czym dopuścił się czynu opisanego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 06.07.1982 o radcach prawnych w związku z art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i wymierzył mu za ten czyn karę zawieszenia prawa do wykonywania zawodu na czas sześciu miesięcy oraz zakaz wykonywania patronatu na czas dwóch lat,

2. zasądził od obwinionego Z. K. koszty postępowania w kwocie 1.228,00 zł na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach.

Od orzeczenia odwołał się obwiniony, zaskarżając je w całości na swoją korzyść i wnosząc o nieobciążanie go kosztami postępowania. Zaskarżonemu orzeczeniu obwiniony zarzucił, w szczególności, iż został pozbawiony prawa do obrony poprzez brak odroczenia rozprawy, albowiem nie miał możliwości złożenia wyjaśnień w odniesieniu do przedstawionych mu zarzutów i odniesienia się do treści wniosku Rzecznika Dyscyplinarnego o jego ukaranie. Nadto podniósł, iż w niniejszej sprawie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie uwzględnił zasady, iż wszystkie wątpliwości należy tłumaczyć na korzyść obwinionego. Zaznaczył również, iż nie mógł sam dokonać opłaty w podanych sprawach, albowiem w tym czasie przebywał na terenie D., a nie posiada konta bankowego celem uiszczenia opłaty, dlatego też zobowiązał do jej uiszczenia pokrzywdzonego. Nadto wskazał, iż kara jest za wysoka, albowiem społeczna szkodliwość czynu nie jest znaczna. Podniósł również, iż w przypadku uznania jego winy wnosi, o nieobciążanie go karą pozbawiającą go możliwości zarobkowania. Do pisma przedłożył wydruki odnośnie rozkładu jazdy transportu miejskiego (PKS).

Wyższy Sąd Dyscyplinarny rozstrzygając sprawę zważył co następuje:

W pierwszej kolejności Wyższy Sąd Dyscyplinarny w pełni podtrzymuje ustalenia faktyczne poczynione przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny we Katowicach.

Podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej radcy prawnego są przepisy ustawy o radcach prawnych stosowane w związku z przepisami Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, radca prawny podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swoich obowiązków zawodowych. Na podstawie art. 741 pkt 1 i pkt 2 ustawy o radcach prawnych w sprawach nieuregulowanych do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego oraz rozdziałów I-III Kodeksu karnego.

W myśl art. 437 § 1 k.p.k. po rozpoznaniu środka odwoławczego sąd orzeka o utrzymaniu w mocy, zmianie lub uchyleniu zaskarżonego orzeczenia w całości lub w części. Zgodnie z art.

437 § 2 k.p.k. sąd odwoławczy zmienia zaskarżone orzeczenie, orzekając odmiennie co do istoty, lub uchyla je i umarza postępowanie; w innych wypadkach uchyla orzeczenie i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Na podstawie art.

438 pkt 2 k.p.k. orzeczenie ulega uchyleniu lub zmianie w razie stwierdzenia obrazy przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia. Jest to tzw. względna przyczyna odwoławcza.

Odwołanie obwinionego zasługuje na uwzględnienie w części co do kary.

Odnośnie zarzutów przedstawionych przez obwinionego w odwołaniu Wyższy Sąd Dyscyplinarny wskazuje:

Za niezasadny uznać należy pierwszy zarzut odwołania obwinionego, dotyczący pozbawienia go prawa do obrony, poprzez niezasadne nieusprawiedliwienie nieobecności obwinionego na rozprawie w dniu 19 września 2017 r. iw konsekwencji braku odroczenia tejże rozprawy.

W pierwszej kolejności Wyższy Sąd Dyscyplinarny podkreśla, iż obwiniony we wniosku nie wniósł o odroczenie rozprawy lub jej przerwaniu, wobec powyższego wniosek ten nie mógł doprowadzić do odroczenia rozprawy, albowiem takie żądanie we wniosku nie znalazło wyrażenia. Zgodnie zaś z art. 683 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, niestawiennictwo obwinionego lub jego obrońcy na rozprawę, posiedzenie nie wstrzymuje rozpoznania sprawy lub przeprowadzenia czynności, chyba że należycie usprawiedliwią oni swoją nieobecność, jednocześnie wnosząc o odroczenie lub przerwaniu rozprawy lub posiedzenia lub o nieprzeprowadzanie czynności przed rzecznikiem, albo sąd dyscyplinarny lub rzecznik dyscyplinarny z ważnych przyczyn uzna ich obecność za konieczną.

Z tego też względu w/w zarzut uznać należy za niezasadniony.

Na marginesie Sąd wskazuje również, iż obwiniony do dnia wydania rozprawy nie przedłożył żadnego dowodu wykazującego na kolizję rozpraw.

Zgodzić się także należy z orzecznictwem Sądu Najwyższego, iż trudno także przychylić się do stanowiska obrońcy, wyrażonego w uzasadnieniu skargi kasacyjnej, jakoby sąd dyscyplinarny mógł zweryfikować okoliczności podawane przez obwinionego (...) przed rozprawą!...). Dla odparcia tego argumentu wystarczające jest przypomnienie prezentowanego w orzecznictwie stanowiska, że sąd nie ma obowiązku upewniania się przed przystąpieniem do czynności procesowej, czy nie zaszły powody usprawiedliwiające niestawiennictwo strony, lecz obowiązek usprawiedliwienia niestawiennictwa obciąża wzywanoego bez potrzeby jakichkolwiek dodatkowych wezwań ze strony organu procesowego (zob. np. postanowienia SA w Krakowie: z dnia 24 stycznia 2001 r., II AKz 28/01, KZS 2001, z. 1, poz. 28; z dnia 9 listopada 2006 r., II AKz 423/06, KZS 2006, z. II, poz. 34, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2016 r. SD18/16 LEX nr 2019580).

Z uwagi na fakt, iż obwiniony nie wniósł o odroczenie czy przerwaniu rozprawy, nadto do dnia wydania orzeczenia i zamknięcia rozprawy nie przedstawił żadnego dowodu, iż rzeczywiście doszło do kolizji rozpraw, uznać należało jego stawiennictwo za nieusprawiedliwione.

Odnośnie pozostałych zarzutów obwinionego, w szczególności braku udowodnienia przewinienia dyscyplinarnego obwinionego przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny wskazać należy, iż zgodnie z art. 36 ust. 4 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego radca prawny nie jest zobowiązany do ponoszenia za klienta opłat i wydatków w prowadzonej sprawie. Radca prawny nie ponosi odpowiedzialności za skutki prawne, jakie mogą powstać w następstwie ich nieuiszczenia.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny podziela jednakże pogląd reprezentowany w doktrynie, iż jeżeli klient w porozumieniu z radcą prawnym przekaże zaliczkowo kwoty na poczet spodziewanych wydatków i opłat, to radca prawny ma obowiązek terminowego regulowania tych kwot w granicach otrzymanej zaliczki i wówczas odpowiada za skutki prawne związane z nieuiszczeniem opłat i wydatków. Kodeks Etyki Radcy Prawnego. Komentarz red. dr Tomasz Scheffler.

Z uwagi więc jak fakt, iż - jak przyznał sam obwiniony - otrzymał on zaliczkę na koszty, miał on obowiązek dokonania terminowego uiszczenia opłat. Nie ma przy tym znaczenia fakt, czy zaliczka była wystarczająca, bowiem w wypadku gdyby w/w zaliczka jak wskazał obwiniony była niewystarczająca winien on wezwać pokrzywdzonego do „dopłaty”, czego nie uczynił.

Wobec powyższego zarzut obwinionego nieudowodnienia przewinienia dyscyplinarnego jest niezasadniony. Bezsprzecznie bowiem jak przyznał sam obwiniony nie dokonał on opłaty - do przewinienia dyscyplinarnego bezsprzecznie więc doszło.

Na marginesie Wyższy Sąd Dyscyplinarny wskazuje, iż fakt powiadomienia o opłacie nie wpływa na sam fakt, iż obwiniony w sytuacji gdy nie opłacił jej pokrzywdzony - miał obowiązek samodzielnej zapłaty w/w opłaty z uwagi, iż pobrał zaliczkę na koszty.

W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego jednakże wymierzona kara jest rażąco zawyżona w stosunku do wagi i społecznej szkodliwości popełnionego czynu.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny podkreśla, iż skutki wymierzenia takiej kary dyscyplinarnej są bardzo dotkliwe dla radcy prawnego. Zawieszenie oznacza dla radcy prawnego faktyczne pozbawienie możliwości pozyskiwania środków do życia, powoduje utratę zaufania klientów, oceny poniżenia ze strony otoczenia, czyli niewątpliwą degradację społeczną o skutkach wyjątkowo dotkliwych. Jej stosowanie musi być niezwykle rozważne, poprzedzone rozważeniem konsekwencji, jakie powoduje dla obwinionego, a tym samym zastrzeżone dla przewinień dyscyplinarnych charakteryzujących się zdecydowaną przewagą okoliczności obciążających (znacznym stopniem winy, negatywną oceną motywacji i sposobu zachowania się sprawcy, istotnym stopniem naruszenia ciężących na obwinionym obowiązków, rodzajem i rozmiarem ujemnych następstw przewinienia dyscyplinarnego, wreszcie negatywną oceną zachowań obwinionego przed popełnieniem przewinienia dyscyplinarnego i po jego popełnieniu, tak też orzeczenie WSD z dnia 25 października 2014r, sygn. akt WSD 94/14. Zaznaczyć należy, iż w niniejszej sprawie radca prawny ma 63 lata i zgodzić się trzeba, iż zawieszenie prawa do wykonywania zawodu, który stanowi dla niego jedyne źródło utrzymania jest zbyt daleko idącą karą - nie spełnia też funkcji tej kary. Działanie radcy prawnego, które doprowadziło do nieopłacenia opłaty od apelacji, w ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego jest niewątpliwie naruszeniem obowiązków zawodowych, które nie powinno mieć miejsca. Niewątpliwie również brak uiszczenia w/w opłaty spowodowało negatywne konsekwencje dla pokrzywdzonego, dlatego też działanie takie w ocenie Sądu podlega penalizacji. Jednakże jak wskazano powyżej kara jest znacząco zawyżona, albowiem wina obwinionego nie jest znaczna, zaś w ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego zasądzona kara nagany wraz z zakazem wykonywania patronatu jest wystarczająca dla osiągnięcia celów kary. Pod uwagę wziąć należy również, iż obwinionego nie cechowała negatywna motywacja działania, a niestaranność, którą oczywiście piętnować należy, nie jest jednakże w ocenie

Sądu podstawą do zawieszenia radcy w wykonywania zawodu i odebrania mu jedyne źródła dochodu.

Sąd nadto wskazuje, iż z uwagi na uprzednią karalność obwinionego i fakt, iż brak wniesienia opłaty spowodowało odrzucenia apelacji w niezwykle ważnej dla pokrzywdzonego sprawie Sąd zasądził karę nagany oraz karę zakazu patronatu na okres 2 lat.

Odnośnie wniosku obwinionego dotyczącego nieobciążanie go kosztami postępowania Wyższy Sąd Dyscyplinarny wskazuje, iż obwiniony w żaden sposób nie wykazał swojej trudnej sytuacji finansowej (nie przedstawił żadnych dowodów), wobec powyższego oraz na podstawie art. 70 6 ust. 2 ustawy o radcach prawnych obciążył kosztami obwinionego.

Z przepisu art. 706 ust. 2 ustawy o radcach prawnych wynika, że w razie ukarania koszty postępowania ponosi obwiniony; w pozostałych przypadkach koszty dochodzenia i postępowania przed okręgowym sądem dyscyplinarnym pokrywa właściwa okręgowa izba radców prawnych, a koszty postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym - Krajowa Izba Radców Prawnych. Tym samym w efekcie zapadłego rozstrzygnięcia odwoławczego konieczne było obciążyć obwinionego zryczałtowanymi kosztami postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w kwocie 1200,00 zł (słownie: jeden tysiąc dwieście złotych) złotych, płatne na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych.

Wobec powyższego Sąd orzekł jak w sentencji.